

Vai trò của hoạt động đào tạo đối với sự phát triển bền vững thư viện đại học, kinh nghiệm từ TTHL – ĐHTN

Trần Thị Thanh Bắc

<p style="text-align: justify;">

Sau hơn 5 năm hoạt động và phát triển, Trung tâm Học liệu – Đại học Thái Nguyên (TTHL- ĐHTN) trong suy nghĩ của các bạn sinh viên hiện nay là một trung tâm hiện đại, năng động và thiện, không chỉ là nơi học tập của hiệu quả mà còn là môi trường thư giãn, nghỉ ngơi và tưởng sau những giờ lao động tráp và căng thẳng.</p>

<p style="text-align: justify;">

TTHL từng bước đã trở thành một địa chỉ tin cậy và quen thuộc không thể thiếu với bạn đọc khi cần về các loại hình và tài liệu và một môi trường học tập chuyên nghiệp chất lượng cao để ứng dụng các yêu cầu lấy người học làm trung tâm của phương pháp giảng dạy hiện đại. Thành công không ngừng nâng cao được nhờ cách nhìn sâu sắc coi bạn đọc thực sự là “khách hàng” của trung tâm để phục vụ thật tốt cũng như nhờ đội ngũ nhân bộ năng động, nhiệt tình, trách nhiệm, và hệ thống cơ sở vật chất, trang thiết bị hỗ trợ đầy đủ, hiện đại. Tuy nhiên, chi phí để duy trì và vận hành một TTHL hiện đại như vậy là rất tốn kém và chắc chắn thức lớn nhất đối với sự tồn tại và phát triển của trung tâm. Chỉ tính riêng hai khoản chi phí cố định, mỗi năm trung tâm phải chi trả khoảng 620 triệu tiền điện nước, 300 triệu chi phí thông tin, liên lạc. Vì vậy, câu hỏi là thể nào để các nguồn kinh phí ổn định cho hoạt động của trung tâm luôn luôn có và câu hỏi thường trực cho lãnh đạo TTHL. Để giải quyết khó khăn này, Ban lãnh đạo TTHL đã đưa ra giải pháp là phát triển đa dạng các loại hình dịch vụ của thư viện: kết hợp linh hoạt giữa các hoạt động của thư viện ngắn hạn với những dịch vụ dài hạn, trong đó nhấn mạnh tầm quan trọng đặc biệt của các hoạt

động đào tạo.</p></div>

<p style="text-align: justify;"></p></div>

Chưa vội bàn đến khía cạnh hiệu quả kinh tế, c&ocute; thể khẳng định việc tham gia vào c´c hoạt động đào tạo là giải ph´p hiệu quả giúp nâng cao vị thế và tầm ảnh hưởng của TTHL. Từ năm 2009, TTHL đã phối hợp với Đại học Khoa học tổ chức đào tạo ngành Khoa học Thư viện, hệ chính quy tại Đại học Th´i Nguyên. Sự hợp t´c này đã đem lại một mô h`nh đào tạo thực sự hiệu quả, chất lượng, giúp sinh viên gắn học với hành, l´ thuyết với thực tế. Nhờ tham gia vào hoạt động này, vai tr` của c´n bộ TTHL cũng được nâng lên, c´n bộ TTHL tự tin hơn và chủ động hơn trong việc tự trau dồi chuyên môn, nghiệp vụ nhằm nâng cao tr`nh độ bản th´c, tăng cường hiệu quả hoạt động của trung tâm.</p></div>

<p style="text-align: center;"></p></div>

& a m p ; l t ; i m g   a l t = & a m p ; q u o t ; & a m p ; q u o t ;
src="/ckfinder/userfiles/images/123(2).jpg" style="width: 640px; height: 427px;" /></p></div>

<p style="text-align: center;"></p></div>

Lễ trao bằng tốt nghiệp c´c lớp hệ Từ xa do
Viện Đại học Mở Hà Nội và
TTHL - ĐHTN kết đào tạo</p></div>

<p style="text-align: justify;"></p></div>

Vậy việc tham gia vào c´c hoạt động đào tạo đem lại những hiệu quả kinh tế như thế nào cho TTHL ? Nếu xem x´t từ g´c độ này, c&ocute; thể chia c´c hoạt động đào tạo ra thành hai dạng :</p></div>

</div>

<li style="text-align: justify;">
</div>

C´c hoạt động đào tạo trực tiếp g´p phần bổ sung thêm nguồn tài chính cho trung tâm. V´ dụ : tại TTHL đào tạo là c´c dự ´n liên quan đến đào tạo như dự ´n "Trao đổi và Kết nối</p></div>

to & amp ; a m p ; a m p ; a g r a v e ; n c à u V i ệ t
Nam&nbsp;&lsquo;&rsquo;, Dự
&acute;n "N&acirc;ng cao khả năng
sử dụng m´y tính v` truy nhập Internet
C & a m p ; a m p ; o c i r c ; n g c ộ n g t ại V i ệ t
Nam ‘’, hay
c´c chương tr`nh đ`o tạo ngắn hạn
nghề thư viện điện tử

<li style="text-align: justify;">

C´c hoạt động đ`o tạo không trực tiếp
g´p phần tạo ra nguồn thu: đ`o tạo người
d`ng tin, đ`o tạo sinh viên
chính quy…

<p style="text-align: justify;">

Tuy không trực tiếp g´p phần tạo ra nguồn
t`i chính bổ sung, nhưng c´ thể khẳng
định loại h`nh đ`o tạo thứ hai cũng c´
vai tr` rất quan trọng đối với sự nghiệp ph´t triển bền
vững của TTHL. Tương tự như c´ thư viện đại học
kh´c, hiện nay, kinh phí do nh` nước
cấp, được phân bổ qua ĐHTN vẫn l` nguồn thu thường
niên, ổn định v` quan trọng nhất của TTHL.
V` lẽ thường th` mức phân bổ kinh
phí cũng như c´ hỗ trợ kh´c từ
lãnh đạo cấp trên phụ thuộc v`o tầm quan
trọng, mức độ đ´ng g´p của đơn vị bên
dưới. Đối với TTHL, bên cạnh c´ kết quả
phục vụ của công   t´c
thông tin thư viện th` c´ thể
n´i, chính việc trực tiếp tham gia v`o
c´ hoạt động đ`o tạo l` bằng chứng
rõ r`ng về những đ´ng
g´p, tầm quan trọng v` ảnh hưởng của trung
tâm, qua đ´ g´p phần thuyết phục
lãnh đạo ĐHTN phân bổ kinh
phí ph` hợp, cũng như c´ những ủng
hộ, tạo điều kiện thuận lợi cho c´ hoạt động của TTHL.</p>

<p style="text-align: justify;">

Như vậy c´ thể khẳng định việc tham gia v`o
c & a m p ; a m p ; a a c u t e ; c c & a m p ; a m p ; o c i r c ; n g t & a m p ; a a c u t e ; c
đ`o tạo   tạo c´ t´c động
rất quan trọng tới sự ph´t triển bền vững của TTHL n´i
riên cũng như c´ thư viện đại học Việt Nam

những chúng. Các câu hỏi đặt ra là, ngoài các hoạt động tạo mang tính tạm thời, ngắn hạn, thư viện đại học có thể tham gia vào các hoạt động tạo ổn định trong trường đại học không? Các câu trả lời khẳng định rằng, để đảm bảo các hoạt động tạo kỹ năng thông tin trong kỷ nguyên số.

Như chúng ta đã biết, các hoạt động giảng dạy và học tập của giảng viên và sinh viên hiện nay liên quan với Internet. Người dạy và người học đều đang sử dụng Internet một cách thường xuyên như là một kênh để tiếp kiểm tra thông tin và cập nhật tri thức mới. Tuy nhiên trong kỷ nguyên số hiện nay, khi mà lượng thông tin số trên mạng tăng gấp 2 lần chỉ sau mỗi 11 tiếng (theo kết quả một nghiên cứu do IBM thực hiện năm 2010) việc lựa chọn và sử dụng thông tin một cách hiệu quả càng trở nên dễ dàng. Kỷ nguyên số làm xuất hiện nhu cầu về một nhóm kỹ năng mới: Kỹ năng thông tin (Information literacy, theo Hiệp hội Thư viện Hoa Kỳ – ALA đã đề xuất là nhóm kỹ năng tiếp nhận biết được nhu cầu thông tin của bản thân, cũng như khả năng phân tích, định vị, đánh giá và sử dụng hiệu quả thông tin được: <http://www.ala.org/acrl/issues/infolit/overview/intro>).

Đối với giáo dục trong kỷ nguyên số việc kỹ năng thông tin rất quan trọng, là nền tảng tiếp sinh viên phát triển năng lực bản thân trong tư duy độc lập và sáng tạo. Vậy nên chẳng đến lúc đưa môn học về kỹ năng thông tin vào chương trình đại học như là một phần khối lượng kiến thức tối thiểu (khối kiến thức giáo dục đại cương) đối với sinh viên đại học mọi chuyên ngành? Việc đưa môn học về kỹ năng thông tin vào giảng

dạy trong các trường đại học cũng như sự thể hiện của việc đổi mới giáo dục cho phù hợp với thực tế, đồng thời cũng là cơ hội khẳng định những đóng góp cũng như vai trò quan trọng hơn của thư viện đại học, thư viện đại học khẳng định vị thế của mình trong cuộc sống cao chất lượng giáo dục đại học hiện nay.

</p></p>

Thiều Trung Hiếu, Trung tâm Học liệu & Đại học Thái Nguyên